

Avtale om fordeling av undervisning og ressurser for emnet RETKOM2107/4107 Retorikk i rettssalen (Rhetoric in the Courtroom)

Følgende avtale gjelder mellom Juridisk fakultet (Juss) og Institutt for lingvistiske og nordiske studier (ILN) ved Humanistisk fakultet for emnet «Retorikk i rettssalen» (se vedlegg 1, Emnebeskrivelse, søknad om opprettelse av emne). Avtalen er direkte knyttet til de aktuelle underviserne på Juss, Sverre Blandhol og Hans Petter Graver.

Avvikling av emnet:

- Emnet skal etter planen tilbys hvert vårsemester. Fagkoordinator for RETKOM skal innen 20. september hvert år ta direkte kontakt med de aktuelle underviserne på Juss, Sverre Blandhol og Hans Petter Graver, for å avklare om de ønsker å undervise og sensurere kommende semester, slik at emnet kan avvikles slik det er beskrevet i denne avtalen.
- ILN eier emnet og får tildelt alle studiepoeng. ILNs frister for pensumlister, emnebeskrivelser etc. gjelder for emnet.
- Emneansvaret ligger hos ILN.

Fordeling av undervisningsressurser:

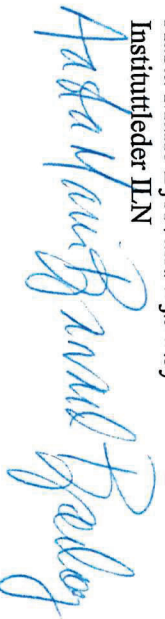
- Undervisningen, inkludert sensur og kvalifiseringsoppgaver, fordeles i utgangspunktet likt mellom Juss og ILN, likevel slik at deltakelsen fra Juss ikke overstiger 50% av det planlagte undervisnings- og sensurromfanget (81,75 i totalt timebruk samlet for begge underviserne) (vedlegg 2, Timebehov Retorikk i rettssalen). Innenfor dette handlingstrommet kan bidraget fra Juss forhandles med de to aktuelle faglærerne fra Juss som del av undervisningsplanleggingen (innen 20. september) etter behov og tilgjengelige undervisningsressurser.
- Emnet skal ha 28 undervisningstimer (12 timer forelesning + 16 timer seminarundervisning).
- Juss internt fakturerer ILN for undervisningen basert på ILNs satser.

JUSS vil gjennomføre en evaluering etter 3 år for å vurdere om bidraget med undervisningsressurser til emnet er gjennomførbart.

Avtalen gjelder i 3 år og vil måtte fornyes etter gjennomført evaluering. Før det er gått 3 år har partene anledning til å melde skriftlig om ønsket opphør eller endring, men med virkning slik at emnet ikke blir skadelidende når det er publisert for undervisning påfølgende semester.

Oslo, 24.01.2023

Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy
Instituttleder ILN

Oslo, 14.12.2022
Ragnhild Hennum
Dekan

To vedlegg:

Vedlegg 1: Emnebeskrivelse, søknad om opprettelse

Vedlegg 2: Timebehov Retorikk i rettssalen

Lærermål for emnebeskrivelser

HF/SA/alø-kv 23.3.2015

forklaring	forslag til tekst til emnebeskrivelsen
Emnenavn Fagområdet må framgå av emnenavnet. Emnenavn informerer flere grupper mottakere uten særlig kjennskap til fagene, f.eks. arbeidsgivere. Emnenavn bør ikke være for generelle eller for spesielle.	RETT-&RETORIKK RETORIKK I RETTSSALEN
Engelsk emnenavn (hvis emnenavnet er på norsk) På engelskspråklige karakterutskrifter og vitnemål skal emnenavnet være på engelsk.	LAW-&RHETORIC RHETORIC IN THE COURTROOM
Undervisningsspråk	Norsk
Forslag til emnekode	RETKOM2107 / RETKOM4107 (Heisemme)
Forslag til studiepoengsomfang (10 er vanligst)	10
Oppstartsemester og frekvens	Hvert vårsemester
Plassering i emnegrupper/masterstudieløp I hvilke emnegrupper/masterprogram inngår emnet?	80NOSPURE, HF-M2-NORD RETKOM, 40-RETKOM, JUSS, Statsvitenskap, Samfunnsgeografi
Kort om emnet Gi en kort og konkret beskrivelse av det faglige innholdet i emnet: Hva handler dette emnet om? Hvilke teoretiske perspektiver blir gjennomgått?	I dette emnet tar vi for oss forholdet mellom rett og retorikk. Vi ser nærmere på hvordan disse to størrelsene oppsto samtidig i antikkens Aten, der det å møte for retten – enten som anklager eller forsvarer – var en folkelig praksis og en demokratisk plikt. Retorikken utviklet seg snart til å bli et omfattende system av begreper og teknikker, og vi henter ut av denne tradisjonen det som har særlig relevans for rettslig praksis i dag, deriblant sjangerlære og retoriske bevismidler, topikk og statuslære. Vi forsøker så å forstå hvordan nyere retorikk, særlig retorisk argumentasjonsteori, kan belyse jus og juridisk praksis, blant annet ved å undersøke narrativens betydning i rettslig retorikk, hvordan (faktiske og forestilte) publikum inngår i juridisk argumentasjon, samt hvordan formale argumentasjonsmodeller kan brukes til å analysere og konstruere rettslige argumenter. Til slutt ser vi nærmere på retten som retorikk, det vil si hvordan retten konstitueres som «kultur og fellesskap». I denne sammenheng tar vi også opp forskjellen mellom juridisk argumentasjon som ekspertisefelt og som et bredt samfunnsanliggende, blant annet ved eksempler fra populærkultur og sakprosa.
Hva lærer du? Hvilke konkrete kunnskaper og ferdigheter har alle studenter som har bestått emnet, oppnådd. Beskriv så konkret og direkte som mulig kompetansemålene / læringsmålene for emnet, både kunnskapsmål og ferdighetsmål.	Når du har gjennomført dette emnet, vil du sitte igjen med kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse om retorikk og rett. Kunnskap Emnet skal gi: God forståelse for klassisk retorikk med rettslig relevans, herunder: <ul style="list-style-type: none">• Retten som folkelig retorisk praksis i antikkens Aten• Ideen om «de motsatte argumenter» (<i>dissoi logoi</i>)• Retorisk sjangerlære; de retoriske arbeidsfasene; disposisjon; de retoriske bevismidlene; m.m.• Topikkens relevans i juridisk argumentasjon• Statuslæren som grunnlag for oppbygningen av en sak• Elocutio, med vekt på retorisk forsterkning (<i>auxesis</i> og <i>meiosis</i>)

	<p>God forståelse for retorisk argumentasjonsteori med rettslig relevans, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrepet retorisk situasjon • Teorier om narrativitet og narrativers betydning i forensisk retorikk • Retoriske argumentasjonsmodeller i rettslig sammenheng • Betydningen av publikum for juridisk argumentasjon • Begrepene holdbarhet og relevans i retorisk argumentasjonsteori <p>God forståelse for teorier om retten som retorikk, herunder om</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan juristers faktumbeskrivelser fungerer retorisk • Forholdet mellom retorisk og juridisk metode <p>God forståelse for juridisk argumentasjon som ekspertisefelt og som samfunnsanliggende, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teorier om juridisk ekspertise • Fremstillinger av juridisk argumentasjon i populærkulturen • Kontroverser om rettslige spørsmål i offentligheten <p>Ferdigheter</p> <p>Emnet gir deg ferdigheter i å analysere faktisk forekommende argumentasjon i juridiske tekster (herunder rettstaler) og i andre kulturelle tekster om retten, samt i å utforme og holde egne rettstaler og andre muntlige innlegg i rettslige sammenhenger.</p> <p>Generell kompetanse</p> <p>Emnet oppøver evnen til refleksjon rundt retorikken som middel til å bekrefte, videreutvikle og skape retten. Emnet oppøver også evnen til refleksjon rundt de strategiske og etiske spørsmålene som kan oppstå ved bruk av rettslig retorikk, derunder at det kan ligge etiske forventninger til bruken av det talte og skrevne rettslige språk, samt en bevisst holdning til hvordan slike dilemmaer kan løses i praksis.</p>
<p>Forkunnskapskrav</p> <p>Bør studentene ha tatt andre emner før de tar dette? For emner over 1000 skal det være angitt forkunnskapskrav: enten bestemte emner eller plassering i studiet: andre/siste studieår.</p>	<p>Studentene anbefales å ha gjennomført innføringsemnene i sitt studieløp før de søker opptak til emnet</p>
<p>Overlapp</p> <p>Hvis emnet helt eller delvis er identisk med et annet nåværende eller tidligere emne i pensum eller læringsutbytte, må det angis hvilke emner dette er og graden av overlapp (5, 10 osv. studiepoeng). Overlapp mot nedlagte emner må også tas med.</p>	<p>Emnet er et heisemne. RETKOM21XX og RETKOM41XX har fullt overlapp</p>
<p>Undervisning</p>	<p>Kunnskapsemne med sluttvurdering</p>

Lærermål for emnebeskrivelser

HF/SA/alØ-kv 23.3.2015

<p>Undervisningsformene gjenspeiler læringsmålene og vurderingsformen. Hva slags obligatoriske og ikke-obligatoriske aktiviteter består undervisningen av? Forventes deltakelse på seminarer/grupper i form av diskusjoner/samtaler/presentasjoner? Antall timer og undervisningsformer (forelesning, seminar, gruppe) må avklares med instituttet. Se også fakultetets normer.</p>	<p>12 timer forelesning 16 timer seminarer med studentaktiviteter Obligatorisk muntlig/skriftlig kvalifiseringsoppgave (dvs. et muntlig arbeidskrav og en flervalgsoppgave som begge må bli bestått for å få gå opp til eksamen).</p>
<p>Vurdering og eksamen Vurderingsformen skal måle graden av oppnåelsen av læringsutbyttet og gjenspeiler det studentene er trent i gjennom undervisningen. Vurderingsform må sees i forhold til andre emner i emnegruppen/masterstudiet slik at spredning sikres. Velg blant de vurderingsformene som finnes i Normer for undervisning, pensum og vurdering på emner.</p>	<p>Muntlig, ikke etterprøvbareksamen (30 minutter)</p>
<p>Forslag til karaktereskala (Dikotom eller gradert)</p>	<p>Bestått/ikke bestått</p>
<p>Annet</p>	<p>Undervisningen på emnet deles likt mellom undervisere på JUSS og ILN (RETKOM) Emneansvar V2023: Kristian Bjørkdahl</p>

Timebehov RETKOM2107/4107 Retorikk i rettssalen (Rhetoric in the Courtroom)

Dette er eit oppsett som viser dei timane det kostar i undervisningsrekneskapat for vitenskapleg tilsette ved å gjennomføre emnet RETKOM2107/4107.

Oppsettet tek høgde for at alle dei 30 plassane på emnet blir fylt.

Forelesingar og seminar med faktorar (høvesvis 4t og 3t) som LLN brukar.

emneansvar (heis)	20t (LLN har emneansvaret)
forelesingar	12t x 4 = 48t
seminar	16t x 3 = 48t
kvalifiseringsarbeid	30 kand. x 1,5t = 45t
munnleg eksamen	30 kand. x 0,75t = 22,5t
total timebruk på emnet =	163,5t (fordelt mellom JUS og LLN) + 20t (LLN)

Blindern, 20. des. 2022

Elise Kleivane,
undervisningsleiar Institutt for lingvistiske og nordiske studium

Faglig vurdering av emnet

Det er en sterkt stigende interesse for prosedyreteknikk og retorikk både akademisk og praktisk, blant studenter så vel som blant ferdige jurister, og dette faget vil føye seg fint inn i denne positive utviklingen.

Undervisningen vil kunne trekke vekslar på faglitteratur skrevet av både jurister og humanister, inkludert Hans Petters Gravers bok Juridisk overtalesekunst, som vil være innføringslitteratur og en artikkel jeg selv har skrevet, som tilleggslitteratur. Med et valgemne i Retorikk i rettsalen vil det også kunne bli ytterligere forskning og nye tekster om emnet, både fra studenter som vil skrive masteroppgave og fra undertegnede og sikkert også andre vitenskapelig ansatte.

Retorikk i rettsalen er etterspurt i etterutdanningsmarkedet, og ikke bare Juristenes Utdanningsssenter, men også Advokatenes HR tilbyr kurs (der jeg selv bidrar som underviser). Jeg holder også årlig en rekke kurs og foredrag for advokatfirmaer og kretser i advokatforeningen om emnet. Et universitetsfag vil løfte faget til et nytt nivå, til beste for både studenter, praktikere samt kvaliteten og rettssikkerheten på det som skjer i norske rettsaler.

Faget er utviklet og vil leveres i samarbeid med Det humanistiske fakultet, et tverrvitenskapelig og tverrfakultært samarbeid i praksis, som nettopp er i tråd med strategien til både Universitetet sentralt og vårt eget fakultet. Faget tilsvarer slik sett på mange måter emnet Rettspsykologi, som siden oppstart våren 2020 har vært en stor suksess.

Retorikk for jurister er et typisk perspektivfag, av tilsvarende karakter som rettspsykologi, retts sosiologi, rettsfilosofi, rettsøkonomi med flere, og er faktisk det perspektivfaget som har den lengste faglige tradisjonen som søsterfag til Jussen, helt fra opprinnelsen i antikkens Aten. Retorikk og juss har hatt faglige forbindelser gjennom det meste av Vestens kulturhistorie, med fornyet interesse de seneste 50 år, som har ført med seg en omfattende vitenskapelig litteratur og et vell av praktiske undervisningsmetoder.

Et fag i Retorikk i rettsalen vil passe perfekt for vårt fakultets satsning på fremragende utdanning gjennom CELL, studentaktive læringsformer, mer muntlig trening i rettsstudiet, prosedyreøvelsen på annet studieår, de øvrige valgemnene i prosedyrekonkurranse (som ikke per i dag tilbyr egen undervisning i for eksempel argumentasjon) og i det hele tatt studentenes behov og ønsker.

Undervisningen i faget vil være utpregget interaktiv, med taleøvelser, diskusjoner og muntlig aktivitet i timene, og jeg nevner at også evalueringen vil være nyskapende, annerledes og i tråd med undervisningen - en 30 minutters muntlig eksamen. Disse metodene kan kanskje også være inspirerende og til nytte for utviklingen i andre emner, både valgемner og obligatorisk emner ellers på masterstudiet vårt.

Så jeg tror dette faget vil være et viktig og gledelig tilskudd til masterstudiet, som absolutt bør godkjennes som et emne som kan inngå i graden Master i rettsvitenskap.

Sverre Blandhol